

Verksamhetsplan för samverkan i Angarnkilen, Bogesundskilen och Rösjökilen 2017

2017-02-24

SOLLENTUNA
KOMMUN

Upplands Väsby
kommun

Vallentuna
kommun

Österåker

DANDERYDS
KOMMUN

Sigtuna
kommun

TÄBY

VAXHOLMS
STAD

Innehållsförteckning

Inledning	3
Visionen	4
Budget	4
Möteschema	5
Verksamheter 2017	5
Studieresa	5
Marknadsföring	7
Vandringsleder	8
Ekologiska landskapssamband i Rösjökilen	9
Folkhälsa i naturen	10
Tillgänglig natur	11

Inledning

Tillgång till bostadsnära natur av god kvalitet, en hälsosam miljö och ett levande kulturlandskap är viktiga resurser för att göra Stockholmsregionen till Europas mest attraktiva storstadsregion. De gröna kilarna har en avgörande betydelse för att säkerställa viktiga naturfunktioner, rekreationsvärden samt historiska och pedagogiska värden. De ger också förutsättningar till de ekosystemtjänster som samhället är beroende av.

Angarnkilen delas av Vallentuna, Täby och Österåker kommuner, Bogesundskilen delas av Vaxholm, Österåker och Täby kommuner och Rösjökilen delas av Sigtuna, Vallentuna, Upplands Väsby, Täby, Sollentuna och Danderyds kommuner. I Angarnkilen och Bogesundskilen har samverkan funnits sedan 2010 och i Rösjökilen har samverkan funnits sedan 2006. Samverkan i alla tre kilar har involverat samarbete med föreningsliv och allmänhet. Denna samverkan har syftat till att stärka helhetsynen och höja de rekreativa och biologiska värdena i regionen. Därmed har en ökad potential för naturturism och rekreation för kommunernas invånare och besökare skapats.

Från och med 2016 finns det en gemensam kilsamverkan inom Angarnkilen, Bogesundskilen och Rösjökilen. Det har skapat en effektivare administration och en starkare struktur då många möten är gemensamma samt att många projekt bedrivs tillsammans. Inom den gemensamma kilsamverkan ingår också ett nära samarbete med bl.a. ideella organisationer, landstinget, andra myndigheter samt universitet och högskolor.

Arbetet bedrivs genom ett rullande värdskap med en värdkommun, som ansvarar för möten och budget samt upprättar förslag till verksamhetsplan och åtgärdsprogram, samt en bisittande kommun, som bistår värdkommunen. Efter ett år rullar värdskapet vidare till den bisittande kommunen varpå en ny bisittande kommun tar vid. Arbetet bedrivs med politisk styrgrupp, projektgrupp, arbetsgrupper och en referensgrupp.

För den sammanslagna kilsamverkan finns även en gemensam plattform framtagen som beskriver bakgrunden, visionen, huvud- och delmålen, organisationen, arbetsformerna och finansieringen för projekten som genomförs inom samverkangruppen.

Samverkansarbetet ligger i linje med RUFS 2010 (Regional Utvecklingsplan för Stockholms län) och bidrar till ett genomförande av planen. Tillväxt, miljö och Regionplanering (TMR) stödjer att samverkan utvecklas i kilen.

Vision

Den övergripande visionen för kilsamverkan är:

Kilarna är högt värderade, välbesökta tätortsnära naturområden som bidrar till regionens attraktiva livsmiljö.

De tre huvudmålen med samverkansarbetet är:

1. Kilarna bidrar till en god livsmiljö för alla invånare och en hög biologisk mångfald.
2. Kilarna är välkända och välbesökta av boende, besökare och verksamma i kommunerna.
3. En permanent samverkan har etablerats mellan kommuner och andra aktörer där erfarenhets- och kunskapsutbyte är centralt.

Budget 2017

Nr	Verksamhet 2017	Kostnader	Intäkter
1-6	Bidrag från kommunerna 2017 Kvar från 2016:		180 000 kr (exkl. Sigtuna) Prel. 100 000kr
1	Studieresa	50 000kr	
2	Marknadsföring	60 000kr	
3	Vandringsleder	30 000kr	
4	Ekologiska landskapssamband	20 000kr	
5	Folkhälsa i naturen	90 000kr	
6	Tillgänglig natur	30 000kr	
7	Ej ännu fördelat	0kr	
	Summa	280 000kr	

Mötesschema 2017

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Aug/Sep	Okt	Nov
P 19/1 kl. 9-12	Styr 24/2 kl. 9-11 beslut VP 2017	P 9/3 kl. 9-12 R 16/3 kl. 15-17 A 30/3 kl. 9-12	A 20/4 kl. 9-12	P 18/5 kl. 9-12 (vid behov)	A 31/8 kl. 9-12 Studie- resa 8/9 kl 9-15	P 4/10 kl. 9-12 R 12/10 kl. 15-17 A 26/10 kl. 9-12	P 9/11 kl. 9-12 VP 2017 VP 2018 Styr 23/11 kl. 9-11 uppf. VP 2017 försl. VP 2018

Styr = styrgrupp (2 st) P = projektgrupp (3 st) R = referensgrupp (2 st) A = arbetsgrupp (5st)

Verksamheter 2017

Verksamhetsplanen utgår från plattformen för samverkansarbetet i de tre grönkilarna. I plattformerna listas förutom ovanstående vision och huvudmål även delmål under respektive huvudmål. Verksamhetsplanen lyfter fram specifika verksamheter för att nå vissa av dessa mål. Nedan föregås varje verksamhet av de huvudmål och delmål som styr verksamheten. En del projekt rör alla tre kilar medan andra kan ha en eller två kilar som avgränsning.

1. Studieresa

En kunskapshöjande och inspirerande studieresa planeras och genomförs under året gemensamt för Angarn-, Bogesund- och Rösjökilarna. Studieresan skall stimulera till erfarenhetsutbyte. Tjänstemän, politiker och medlemmar ur referensgruppen deltar. Kostnaden är kopplad till resmålet och innehållet.

Huvudmål

Studieresan bidrar till uppfyllelse av följande mål:

En permanent samverkan har etablerats mellan kommuner och andra aktörer där erfarenhets- och kunskapsutbyte är centralt.

Delmål

1. Det finns en gemensam målbild över hur kilarna som mellankommunalt område bör bevaras, förvaltas och utvecklas. Samverkan är gränsöverskridande, både geografiskt och tematiskt.

2. Samverkan inom kilarna underlättar en effektiv och långsiktig utveckling av grönområden och en avvägning mellan olika intressen. Det finns en uttryckt ambition i aktörernas översiktsplaner, fördjupade översiktsplaner, program mm, att bevara, utveckla och tillgängliggöra kilarna.
3. Kilarnas funktioner och värden har preciserats ur både ett regionalt, lokalt och mellankommunalt perspektiv (t ex samband och värden över gränser).

Åtgärder

Tema kan vara exempel på resultat från pågående projekt.

Kostnad

50 000 kr plus nedlagd arbetstid av deltagande tjänstemän.

Samordningsansvarig kommun

- Danderyd och Sigtuna kommun

2. Marknadsföring

Huvudmål

Marknadsföringsinsatser bidrar till uppfyllelse av följande mål:

Kilarna är välkända och välbesökta av boende, besökare och verksamma i kommunerna.

Delmål

1. Invånare, besökare och verksamma är väl informerade om kilarnas värden.
2. Tillgängligheten till och informationen om kilarna är god för alla invånare och kilarna är välbesökta.

Åtgärder

Löpande åtgärder:

- Sprida foldern om kilsamverkan på lämpliga seminarier och läggas ut på webbplatser.
- Synliggöra samverkan genom att använda gemensam logga.
- TMR:s logga används i kombination med kommunvapen från berörda kommuner i våra dokument.
- Löpande revidering av underlag till kommunernas och föreningarnas webbplatser.
- Uppdatering och komplettering av gemensamt paket med innehåll om kilsamverkan för att användas på respektive kommuns hemsida.
- Fortsatt marknadsföring av appen Naturkartan.

Insatser 2017:

- Samverkan med Naturskyddsföreningens kring Gröna kilarnas dag.
- Länkar till föreningar på kommunernas hemsidor samt informationspaket med länkar och material till föreningarnas hemsidor.
- Ta fram underlag för en gemensam enkät i samarbete med föreningar i syfte att få in information om kilarna och hur de nyttjas.
- Internt samarbete med kommunernas kommunikationsavdelningar så att de kan hjälpa till att marknadsföra projekt.

Kostnad

60 000 kr plus nedlagd arbetstid av deltagande tjänstemän.

Den årliga avgiften för appen för Naturkartan ligger inte inom kilsamverkan utan bekostas av varje kommun.

Samordningsansvarig kommun

- Sollentuna kommun.

3. Vandringsleder

Under 2014 har en inventering av vandringsleder genomförts. Inventeringen har dokumenterat standard, märkning, service och besöksmål. Under 2016 har en kartläggning av kopplingar mellan befintliga leder gjorts.

Följande åtgärder ligger utanför finansieringen inom samverkan, de görs av respektive kommun:

- Markmaterial och inventarier, det gäller exempelvis eldstäder, vindskydd, bänkar/soffor/bord, papperskorgar, vedlårar, ledmarkeringar etc.
- Røjning, gallring och beskärning utmed leder.

Huvudmål

Vandringsleder bidrar till uppfyllelse av följande mål:

Kilarna är välkända och välbesökta av boende, besökare och verksamma i kommunerna.

Delmål

1. Tillgängligheten till och informationen om kilarna är god för alla invånare och kilarna är välbesökta.
2. Utbudet på leder, serviceanläggningar och mötesplatser är större än år 2010.

Åtgärder

- Checklista för gemensam standard vid genomförande av nya leder/upprustning av befintliga leder.

Kostnad

30 000 kr plus nedlagd arbetstid av deltagande tjänstemän.

Praktiska åtgärder ligger utanför detta projekt och finansieras av respektive kommun.

Samordningsansvarig kommun

- Vallentuna kommun

4. Ekologiska landskapssamband

En analys av ekologiska spridningssamband i Rösjökilens har genomförts 2014. De tre sambanden som har genomförts är tallnätverket, vildbinätverket och fladdermusnätverket. Kartläggningen har visat spridningssambanden men också identifierat svaga samband i ett regionalt kilperspektiv. Analysen visar vilka områden som idag har stor betydelse för sambanden men också vilka åtgärder som kan göras för att förstärka sambanden. Under 2015-2016 har en åtgärds katalog tagits fram som visar på åtgärder både vid skötsel och vid exploatering samt har en fortsatt analys utförts av Calluna som skall vara ett stöd i prioriteringen av åtgärder.

Huvudmål

Ekologiska landskapssamband bidrar till uppfyllelse av följande mål:

Kilarna bidrar till en god livsmiljö för alla invånare och en hög biologisk mångfald.

Den mellankommunala samsynen utvecklas och en permanent samverkan har etablerats mellan kommuner och andra aktörer där erfarenhets- och kunskapsutbyte är centralt.

Delmål

1. Kilens funktioner och värden har preciserats ur både ett regionalt, lokalt och mellankommunalt perspektiv (t ex samband och värden över gränser).
2. I kilen finns väl fungerande ekosystem som genererar ekosystemtjänster och hög biologisk mångfald.
3. Kilen är ett sammanhållet område där större barriärer ska överbryggas.
4. Det finns en gemensam målbild över hur kilen som mellankommunalt område bör bevaras, förvaltas och utvecklas. Samverkan är gränsöverskridande, både geografiskt och tematiskt.
5. Samverkan inom kilarna underlättar en effektiv och långsiktig utveckling av grönområden och en avvägning mellan olika intressen. Det finns en uttryckt ambition i aktörernas översiktsplaner, fördjupade översiktsplaner, program mm, att bevara, utveckla och tillgängliggöra kilarnas värden och funktioner.

Åtgärder

- Förankring av åtgärds katalog i kommunerna sker löpande. Börja arbetet med att ta fram informationsmaterial som skall användas för att informera privata markägare och planerare på kommun om vikten av fungerande ekologiska landskapssamband.
- Informationssatsning gentemot politiker inom kommun.
- Undersöka möjligheterna för att söka pengar för att utföra en Ekologisk landskapssambandsanalys i AB-kilen.

Kostnad

20 000 kr plus nedlagd arbetstid av deltagande tjänstemän.

Praktiska åtgärder i naturen ligger utanför detta projekt och finansieras av respektive kommun.

Samordningsansvarig kommun

- Upplands Väsby kommun och Vaxholms kommun

5. Folkhälsa i naturen

Studier har gett ny och fördjupad kunskap om positiva effekter på hälsan av att vistas i naturen. Mindfulness i naturen handlar om att etablera naturbaserade hälso- och friskvårdsguidningar i kilarna efter förlaga av konceptet fysisk aktivitet på recept (FaR). En förstudie om detta har drivits under åren 2011-2012 inom ramen för samverkansarbetet i Angarnkilen, Bogesundskilen och Rösjökilen och en slutrapport finns som ska fungera som grund för åtgärden. Under 2013 och 2014 har exempel på guidning tagits fram och verksamheten har testats i praktiken i ett par kommuner. Under 2015 och 2016 har guidningar utförts.

Genom att leda grupper på ”walkingturer” i grönkilarna kan nya målgrupper lockas ut i naturen. Tryggheten i att gå med en grupp kan göra att de som inte känner sig trygga att ta sig ut i naturen på egen hand vågar ge sig ut.

Huvudmål

Kilarna bidrar till en god livsmiljö för alla invånare och en hög biologisk mångfald.

Kilarna är välkända och välbesökta av boende, besökare och verksamma i kommunerna.

Delmål

1. Kilarna ger förutsättningar för fysisk aktivitet och förbättrad folkhälsa.
2. Boende har god tillgång till tätortsnära natur av hög kvalitet.
3. Tillgängligheten till och informationen om kilarna är god för alla invånare och kilarna är välbesökta.

Åtgärder

- Utarbeta en plan för att Mindfulness- projektet skall fortleva som ett fristående projekt från kilsamverkan.
- Utför guidningar i de kommuner som ännu inte haft några: Sollentuna och Sigtuna kommun.
- Pilotprojekt med walkingturer i grupp för att nå nya målgrupper och för att locka ut människor som inte känner sig trygga i naturen på egen hand.

Kostnad

90 000 kr plus nedlagd arbetstid av deltagande tjänstemän.

Samordningsansvarig kommun

- Täby kommun och Österåkers kommun.

6. Tillgänglig natur

Genom att kartlägga tillgänglig natur i de olika kommunerna inom kilarna kan detta kommuniceras till medborgare som söker tillgänglighetsanpassade naturområden. En gemensam checklista gör arbetet med tillgänglighet lättare i kommunerna och ger en riktning kring liknande standard.

Huvudmål

Kilarna bidrar till en god livsmiljö för alla invånare och en hög biologisk mångfald.

Kilarna är välkända och välbesökta av boende, besökare och verksamma i kommunerna.

Delmål

1. Kilarna ger förutsättningar för fysisk aktivitet och förbättrad folkhälsa.
2. Boende har god tillgång till tätortsnära natur av hög kvalitet.
3. Tillgängligheten till och informationen om kilarna är god för alla invånare och kilarna är välbesökta.

Åtgärder

- Sammanställ en förteckning av tillgängliga områden i varje kommun.
- Arbeta fram en checklista på vilka tillgänglighetsanpassningar som är lämpliga att utföra i olika typer av naturområden vid nyanläggning eller restaurering.

Kostnad

30 000kr plus nedlagd arbetstid av deltagande tjänstemän.

Samordningsansvarig kommun

- Sigtuna och Sollentuna kommun